

POLITIKE  
EUROPSKE UNIJE

Rast za održivu  
budućnost  
bogatu radnim  
mjestima



# Europa 2020: europska strategija rasta

Europsko djelovanje mora pridonositi  
sve povezanijoj, sve snažnijoj Uniji  
stabilnosti i rasta.



# POLITIKE EUROPSKE UNIJE

Ova publikacija dio je serije kojom se objašnjava što EU poduzima u različitim područjima politika, zašto je uključen u ta područja i koji su rezultati.

Publikacije možete pronaći na internetskim stranicama:

[http://europa.eu/pol/index\\_hr.htm](http://europa.eu/pol/index_hr.htm)

<http://europa.eu!/wT73dg>

Kako funkcioniра Europska unija  
Europa u 12 lekcija

Europa 2020.: Europska strategija rasta 

Osnivači EU-a

Bankarstvo i financije

Borba EU-a protiv prijevara i korupcije

Carine

Digitalna agenda za Europu

Ekonomска i monetarna unija i euro

Energija

Granice i sigurnost

Humanitarna pomoć i civilna zaštita

Istraživanje i inovacije

Javno zdravstvo

Klimatska akcija

Kultura i audiovizualna djelatnost

Međunarodna suradnja i razvoj

Migracije i azil

Obrazovanje, osposobljavanje, mlađi i sport

Okoliš

Oporezivanje

Poduzetništvo

Poljoprivreda

Pomorstvo i ribarstvo

Potrošači

Pravosuđe, građanstvo, temeljna prava

Promet

Proračun

Proširenje

Razvoj i suradnja

Regionalna politika

Sigurnost hrane

Trgovina

Tržišno natjecanje

Unutarnje tržište

Vanjski poslovi i sigurnosna politika

Zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje

## SADRŽAJ

### Zašto nam je potrebna strategija rasta Europa 2020.

Reforme za rast konkurentnosti ..... 3

### Koji je pristup Europske unije

Koordinacija i finansijska podrška ..... 5

### Što čini EU

Ciljane inicijative ..... 8

### Izgledi za budućnost

Otvaranje radnih mesta i sveobuhvatan rast ..... 12

Više o temi ..... 12

---

### Politike Europske unije: Europa 2020.: europska strategija rasta

Europska komisija

Glavna uprava za komunikaciju

Publikacije

1049 Bruxelles

BELGIJA

Ažurirano u studenome 2014.

Slika na naslovnicu i na drugoj stranici: © Phovoir

12 str. — 21 x 29,7 cm

ISBN 978-92-79-41444-2

doi:10.2775/22518

Luksemburg: Ured za publikacije Europske unije, 2015.

© Europska unija, 2015.

Umnožavanje je dopušteno. Za svaku upotrebu ili umnožavanje pojedinih fotografija dopuštenje treba zatražiti izravno od nositelja autorskih prava.

# Zašto nam je potrebna strategija rasta Europa 2020.

## Reforme za rast konkurentnosti

Kao i većina ostalih regija diljem svijeta, Europa prolazi kroz razdoblje preobrazbe. Svjetska gospodarska kriza izbrisala je godine gospodarskog i društvenog napretka i razotkrila strukturne slabosti njezina gospodarstva. Istovremeno se pojačavaju razni dugoročni izazovi poput globalizacije, pretjeranog iskorištavanja prirodnih resursa i starenja stanovništva. Želimo li se prilagoditi toj novoj stvarnosti, Europa ne može jednostavno nastaviti kao dosad.

Sa strukturnim slabostima europskoga gospodarstva otkrivenima u krizi možemo se suočiti jedino uz pomoć strukturnih reformi: reformi koje se doduše temelje na individualnim naporima svih država članica, ali se i oslanjaju na europske vrijednosti poput jedinstvenog tržišta, zajedničke trgovinske politike i druge politike na razini EU-a. Ako u trenutačnoj nepovoljnoj klimi želimo održati model europskoga socijalnog tržišnog gospodarstva, Europa mora postati konkurentnija.

Kako bi se suočile s tim izazovima, Europska unija i države članice pokrenule su 2010. strategiju održivog rasta za iduće desetljeće: strategiju Europa 2020. Ona je posvećena kratkoročnim izazovima povezanim s krizom, ali i potrebi za strukturnim reformama pomoći mera za poticanje rasta potrebnih da bi se europsko gospodarstvo pripremilo za budućnost.

*Politikama EU-a želi se do 2020. povećati stopu zaposlenosti radno sposobnih Europljana na 75 %.*



© Corbis

### Ciljevi i vodeće inicijative

EU je odredio pet ambicioznih ciljeva u području zapošljavanja, inovacija, obrazovanja, socijalne uključenosti i klime/energije koji se moraju postići do 2020. Konkretni su ciljevi sljedeći:

1. osigurati stopu zaposlenosti od 75 % za osobe u dobi između 20 i 64 godine;
2. ulagati 3 % europskog BDP-a u istraživanje i razvoj;
3. smanjiti emisije stakleničkih plinova za 20 ili čak 30 % u usporedbi sa stanjem iz 1990., zadovoljiti 20 % potreba za energijom iz obnovljivih izbora i povećati energetsku učinkovitost za 20 %;
4. smanjiti stopu prekida školovanja na manje od 10 % te osigurati da najmanje 40 % osoba između 30 i 34 godine završi tercijarno obrazovanje;
5. smanjiti broj ljudi na granici siromaštva i socijalne isključenosti za 20 milijuna.

Svaka država članica utvrdila je vlastite nacionalne ciljeve za svako od tih područja, a čelnici EU-a dogovorili su niz konkretnih mera na razini EU-a i pojedinačnih država.

Odredili su i najvažnija područja djelovanja koja smatraju mogućim novim pokretačima rasta i otvaranja radnih mesta. Ta su područja zastupljena kroz sedam „vodećih inicijativa”.

- „Unija inovacija”: cilj je poboljšati uvjete i pristup financijskim sredstvima za istraživanje i inovacije, kako bi se inovativne ideje u konačnici mogle pretvoriti u proizvode i usluge te tako potaknuti rast i otvoriti nova radna mjesta.
- „Mladi u pokretu”: cilj je povećati učinkovitost obrazovnih sustava i olakšati ulazak mladih na tržište rada. To se između ostalog postiže programima studiranja, učenja i izobrazbe koje financira EU, kao i platformama kojima se mlađima pomaže da pronađu zaposlenje diljem EU-a.

- „Digitalna agenda za Europu”: cilj je ubrzati razvoj brzog interneta i širiti informacijske i komunikacijske tehnologije.
- „Učinkovita Europa u pogledu korištenja resursa”: cilj je pomoći odvojiti gospodarski rast od korištenja resursa. Njome se potiče prijelaz na gospodarstvo s niskim emisijama ugljika, veće korištenje obnovljivih izvora energije, razvoj zelenih tehnologija i modernizirani sektor prometa te se promiče energetska učinkovitost.
- „Industrijska politika u doba globalizacije”: cilj je poboljšati poslovno okruženje, posebno za mala i srednja poduzeća, tako da im se, primjerice, poboljša pristup kreditima i smanji birokracija. Inicijativom se potiče i razvoj snažnog i održivog industrijskog temelja kojim će se omogućiti uvođenje inovacija i konkurentan nastup na svjetskoj razini.
- „Program za nove vještine i radna mjesta”: cilj je modernizirati tržišta rada i poboljšati ulogu i položaj ljudi razvijanjem njihovih vještina i poboljšanjem fleksibilnosti i sigurnosti u radnom okruženju. Cilj je i pomoći radnicima da lakše traže zaposlenje diljem EU-a kako bi se bolje uskladile ponuda i potražnja na tržištu rada.
- „Europska platforma protiv siromaštva”: cilj joj je osigurati socijalnu i teritorijalnu koheziju tako što će se siromašnima i socijalno isključenima omogućiti pristup tržištu rada i pomoći da postanu aktivni članovi društva.

Strategija Europa 2020. oslanja se na mnoge druge politike i aktivnosti EU-a poput jedinstvenog tržišta, proračuna EU-a (koji se strateški koristi kao podrška prioritetnim područjima strategije Europa 2020.) i trgovinske politike EU-a (kojom se, primjerice, promiču čvršći trgovinski odnosi kako bi se europskim poduzećima omogućio pristup javnoj nabavi i programima istraživanja u trećim zemljama).



*Brz internet treba biti dostupan u cijeloj Europi.*

## Koji je pristup Europske unije

### Koordinacija i finansijska podrška

U krizi se pokazalo koliko su naša gospodarstva međusobno povezana. Balon na tržištu nekretnina jedne zemlje može utjecati na susjedne zemlje, ali i na cijelu Uniju. Takva povećana uzajamna ekonomska ovisnost zahtijeva usklađeno djelovanje, uz uključivanje socijalnih partnera i civilnog društva. Zajedničkim djelovanjem možemo izaći iz krize snažniji.

U globaliziranom svijetu nijedna zemlja ne može sama učinkovito odgovoriti na izazove s kojima se suočava. To osobito vrijedi za Europu, gdje se s takvim izazovima najučinkovitije može suočiti na razini EU-a.

Od samog početka krize, promicanje rasta i konkurentnosti europskih gospodarstava u središtu je rada Europske komisije. Kako bi se to postiglo, javne financije moraju se postaviti na sigurnije temelje, a stabilniji i odgovorniji finansijski sektor mora biti u službi realnoga gospodarstva. Uz to je potrebno snažnije gospodarsko upravljanje i disciplina, a države članice moraju nastaviti svoja nastojanja u provedbi temeljnih strukturnih reformi za rast konkurentnosti. Kako bi bile učinkovite, spomenute se mjere moraju provesti istovremeno.

#### Jačanje usklađenosti nacionalnih gospodarskih politika

„Europski semestar“ je razdoblje u godini kada države članice usklađuju gospodarske politike i rade na provedbi strategije Europa 2020. Tijekom Europskog semestra države članice EU-a objavljaju svoje planove vezane za makroekonomsku i strukturu politiku te politiku zapošljavanja, tako da mogu učiti jedne od drugih i predvidjeti moguće probleme.

Svrha je Europskog semestra poboljšati usklađivanje gospodarskih politika država članica dok su još u pripremi kako bi se otkrile moguće nove nedosljednosti i neravnoteže. Riječ je o sustavnom i temeljitim analitičkom pregledu europskoga gospodarstva.

Komisija svake godine počinje Europski semestar predstavljanjem izvješća pod nazivom „Godišnji pregled rasta“ Europskom parlamentu i Vijeću. To je izvješće temelj za rasprave među čelnicima EU-a (šefovi država

ili vlada država članica EU-a) koji se sastaju u okviru Europskog vijeća u ožujku (takozvano „proljetno Europsko vijeće“), kako bi dali opće smjernice za strategiju Europa 2020.

Na temelju tih smjernica svaka država članica mora sastaviti dva programa: program nacionalnih reformi i program stabilizacije ili konvergencije. Prvi je vezan za napredak postignut u odnosu na mjerila strategije Europa 2020. i mjere koje će države poduzeti u sljedećoj godini kako bi se uklonile preostale slabosti. Drugi se odnosi na njihove višegodišnje proračunske planove. Ta se dva dokumenta zatim u travnju šalju na procjenu Europskoj komisiji.

Na temelju toga Komisija priprema preporuke specifične za pojedinu državu, koje zatim u lipnju potvrđuje Europsko vijeće. Tim je preporukama obuhvaćen širok raspon tema, uključujući stanje javnih financija, sposobnost bankarskog sektora da održi gospodarstvo, mirovinske reforme, izazove rasta i konkurenčnosti, otvaranje radnih mjesta i obrazovne mjere, u kojima se odražavaju prioriteti postavljeni u Godišnjem pregledu rasta.

Dok države članice pripremaju programe nacionalnih reformi i programe stabilizacije ili konvergencije i na razini savjetovanja s nacionalnim dionicima, Europska komisija priprema pojedinačne preporuke za svaku državu članicu. Te ciljane i konkretnе preporuke o tome što bi države trebale postići u sljedećih 12 do 18 mjeseci temelje se na analizi programa koje su pripremili države članice i na podacima s bilateralnih sastanaka stručnjaka iz Komisije i država članica.

U okviru tog postupka države članice europodručja od 2013. imaju dodatnu obvezu. U jesen moraju dostaviti nacrte proračunskih planova Komisiji. Komisija provjerava jesu li ti proračunski planovi u skladu s nacionalnim programima reformi te planovima stabilnosti i konvergencije koje su države članice prethodno predstavile i, što je najvažnije, jesu li u skladu s preporukama za dotične države članice. Komisija zatim izdaje neovisno mišljenje o nacrtima proračunskih planova radi informiranja nacionalnih parlamenta prilikom glasovanja o zakonu o proračunu koji donose u potpunosti samostalno.

## Izbjegavanje deficit-a i povećanje fiskalne discipline

Financijska kriza otkrila je brojne slabosti u EU-ovu upravljanju ekonomskom i monetarnom unijom. Temelj djelovanja EU-a nova su pravila o gospodarskom upravljanju koja su stupila na snagu 2011. Određena dodatna pravila primjenjuju se posebno na zemlje eurozone.

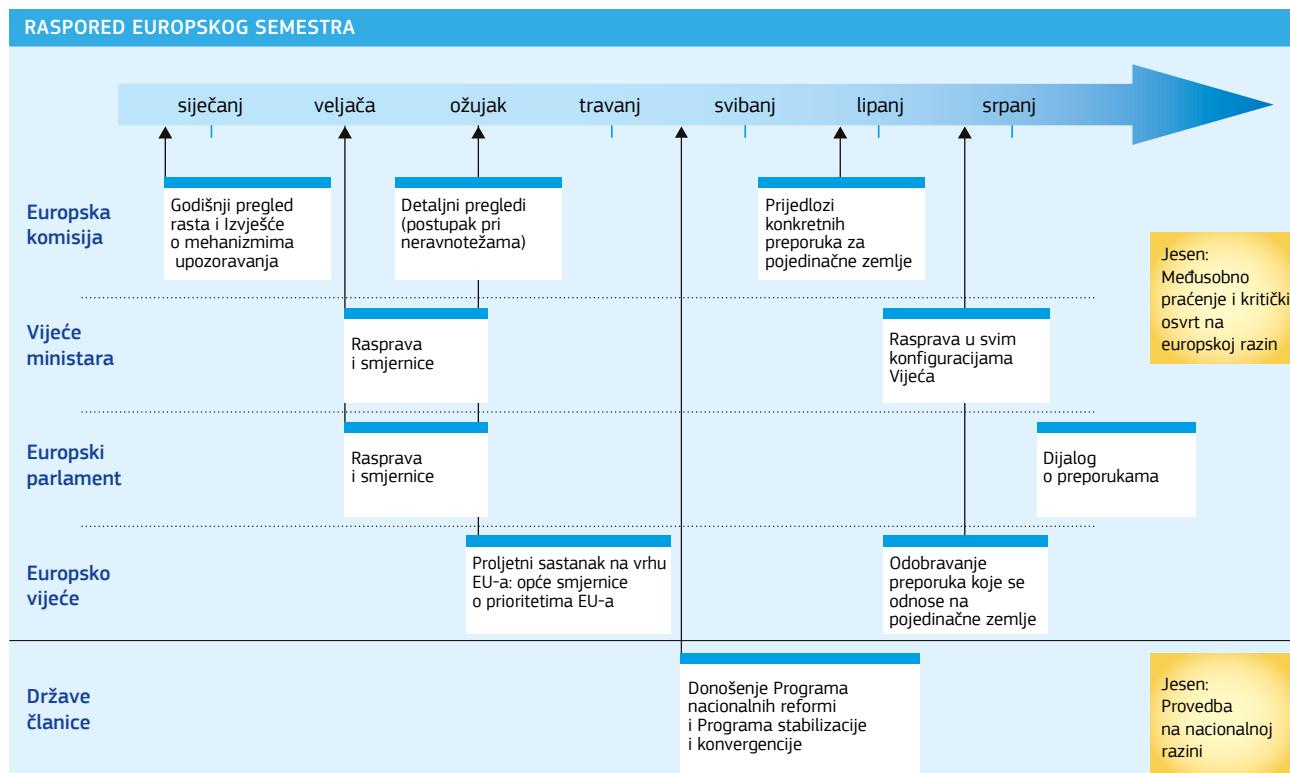
Ta stroža pravila uključuju sankcije državama članicama koje ne ispunjavaju svoje obveze u vezi s održivosti proračuna. U slučaju prekomjernog deficit-a, financijske sankcije, koje se primjenjuju samo na zemlje eurozone, izreći će se postupno te bi u konačnici mogle dosegnuti 0,5 % BDP-a.

Uz to, 25 država članica (od kojih je 17 država eurozone) usuglasilo se oko novog međuvladinog ugovora, poznatog pod nazivom Fiskalni ugovor, radi povećanja fiskalne discipline i usklađenosti. To je jasna politička poruka da će zemlje eurozone poduzeti sve potrebne mjere da bi podržale euro.

## Izbjegavanje makroekonomskih neravnoteža

Kao dio novih pravila uspostavljen je mehanizam nadzora i provedbe za otkrivanje i uklanjanje razlika u konkurentnosti, koji se naziva „Postupak za makroekonomskе neravnoteže“ (MIP). Cilj mu je otkriti neravnoteže u gospodarstvima država članica u mnogo ranijem stadiju. Njime se iscrpno prate nacionalna gospodarstva te institucije EU-a upozoravaju na moguće probleme.

Postupak se temelji na ljestvici kojom se prate promjene jedanaest ekonomskih pokazatelja, poput udjela na izvoznom tržištu, troškova rada, duga privatnog sektora i cijena nekretnina. Ako se otkriju neravnoteže, kao primjerice povišice plaće koje nisu u skladu s povećanjem produktivnosti ili brzorastuće cijene kuća, dotičnoj državi članici daju se preporuke, a može se i zatražiti jasan izvedbeni plan „rebalansiranja“ gospodarstva. U konačnici, ako zemlja eurozone ne poduzme popravne mjere, mogu joj se izreći financijske sankcije.



## Financijska stabilnost

Kao posljedica krize, otvorena su pitanja o povjerenju u eurozonu, na što je EU odlučno reagirao. Ojačani su obrambeni mehanizmi, kako bi se pomoglo zemljama eurozone koje imaju teškoća. Sa 700 milijardi eura, Europski stabilizacijski mehanizam (ESM) imat će više kapitala od bilo koje druge svjetske financijske organizacije i moći će odobravati kredite do ukupne vrijednosti od 500 milijardi eura. ESM je počeo s radom u rujnu 2012. Njime su zamijenjena dva prijašnja privremena mehanizma, Europski fond za financijsku stabilnost (EFSF) i Mehanizam za europsku financijsku stabilnost (EFSM).

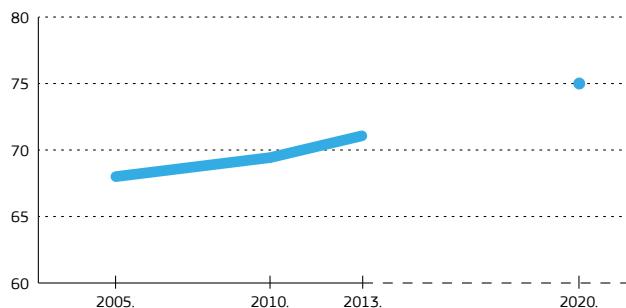
Likvidnost i sposobnost izdavanja kredita banaka kratkoročno su povećani, dok su reguliranost i nadzor EU-ova financijskog sektora znatno pojačani radi izbjegavanja sličnih problema u budućnosti.

## Rast i otvaranje radnih mesta

Sve prethodno navedene mjere služe krajnjom svrsi stvaranja europskog okruženja pogodnog za rast i zapošljavanje jer je to jedini način da i dalje financiramo postojeći način života. Od početka krize, Komisija dosljedno zahtijeva mjere poticanja rasta, koje su bit strategije Europa 2020. Taj rast mora, međutim, imati čvrste temelje, a to je razlog zbog kojeg Komisija promiče pametan, održiv i sveobuhvatan rast.

Europsko vijeće usuglasilo se oko Pakta za rast i zapošljavanje kojim će se povećanom sposobnosti Europske investicijske banke za odobravanje kredita, između ostalog ubrzati više kapitala u europsko gospodarstvo i produbiti europsko jedinstveno tržište.

### POVEĆATI STOPU ZAPOSLENOSTI NA 75 %



Udio zaposlenih u dobnoj skupini od 20 do 64 godine.

## Financiranje Europe 2020.

Sve su mjere Unije financirane iz proračuna koji nikad dosad nije bio toliko usmjeren na gospodarski rast. Isto vrijedi i za prijedlog višegodišnjeg proračuna EU-a za razdoblje 2014.–2020. Strukturni fondovi EU-a, koji se dodjeljuju u državama članicama, osobito su namijenjeni reformama i otvaranju radnih mesta.

Proračunom EU-a predviđeno je ulaganje u zajedničke izazove u svim državama članicama, poput poticanja rasta, otvaranja radnih mesta diljem Europe i povećanja utjecaja EU-a u svijetu. Proračunom EU-a neće se financirati ono što se može pokriti iz nacionalnih proračuna, nego je usmjeren na područja u kojima europska financijska sredstva donose stvarnu dodanu vrijednost. Njime se financira ono što se inače ne bi financiralo ili ono što bi bilo skuplje financirati iz nacionalnih proračuna.

## Široka uključenost

Europski parlament ima važnu ulogu, među ostalim i u poticanju nacionalnih parlamenta na sudjelovanje. Uz nova pravila o gospodarskom upravljanju, Europski parlament može uspostaviti gospodarski dijalog s Vijećem i Komisijom.

To u načelu znači da Parlament može temeljito proučiti prijedloge i odluke dviju navedenih institucija i zatražiti objašnjenja. Time postupak postaje transparentniji, a Vijeće i Komisija preuzimaju veću odgovornost.

U strategiju Europa 2020. trebaju se uključiti sve kategorije društva, odnosno jezgra društva: poduzeća, sindikati, NVO-ovi i građani kao pojedinci. Kako bi pridonijeo ostvarenju toga, Europski gospodarski i socijalni odbor uspostavio je Upravni odbor za strategiju Europa 2020. s razgranatim mrežama udruga civilnog društva diljem Europe. Isto tako, Odbor regija uspostavio je i platformu za praćenje strategije Europa 2020., u kojoj sudjeluju regionalne i lokalne vlasti. Oba odbora podnose svoja mišljenja kojima se pridonosi raspravi tijekom proljetnog sastanka Europskog vijeća. Velik dio te strategije zapravo se primjenjuje na lokalnim i regionalnim razinama država članica, uz sudjelovanje lokalnih i regionalnih vlasti, socijalnih partnera i civilnog društva.

# Čime se bavi EU

## Ciljane inicijative

Postizanjem ciljeva strategije Europa 2020. može se povećati potencijal gospodarskog rasta u zemljama EU-a. Svrha je tih ciljeva potaknuti svaku državu članicu EU-a da uloži sve napore kako bi postigla napredak na ključnim područjima.

Suradnja je u Europi uvijek donosila najbolje rezultate, a o tome svjedoči niz zajedničkih postignuća. Airbus su 1970. osnovale četiri europske zemlje, a danas se može pohvaliti radnom snagom od više od 50 000 djelatnika kao jedan od vodećih svjetskih proizvođača zrakoplova.

Galileo je europski satelitski navigacijski sustav precizniji od američkog GPS-a ili ruskog Glonassa, a trebao bi početi s radom 2019. nakon lansiranja svih satelita.

Europska investicijska banka (EIB) nedavno je pomogla u financiranju najvećih priobalnih vjetroelektrana na svijetu. Vjetroelektrane Thanet i Walney u Ujedinjenoj Kraljevini mogu proizvesti više od 600 MW, čime se može opskrbiti oko 500 000 tamošnjih kućanstava energijom, povećavajući time potencijal Europske unije za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora.

Takve i druge projekte omogućila je bliskija europska suradnja u svim sektorima, a slični se projekti mogu ostvariti u okviru vodećih inicijativa strategije Europa 2020.

## Postignuća vodećih inicijativa

Provedba vodećih inicijativa strategije Europa 2020. već je u tijeku. Opći je napredak zadovoljavajući. U okviru svake inicijative već je proveden niz ključnih mjera. Navest ćemo samo neke od primjera:

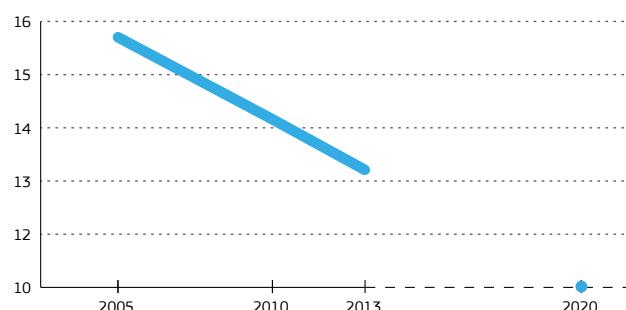
## Europa 2020. za mlađe

Svake godine 6 milijuna mladih Europljana napušta školovanje, u najboljem slučaju na nižoj razini srednje škole. Time je trenutačno obuhvaćeno 14 % osoba između 18 i 24 godine, što dovodi do rasta nezaposlenosti među mlađima.

Iz tog razloga Europska komisija pokušava povećati broj fakultetski obrazovanih osoba, poboljšati kvalitetu nastave i povećati doprinos visokog obrazovanja gospodarskom oporavku EU-a. Njezinom su strategijom utvrđena prioritetna područja na kojima zemlje EU-a moraju učiniti više kako bi postigle zajedničke obrazovne ciljeve te su prikazani načini na koje EU može podržati zemlje u njihovim politikama modernizacije. Inicijativama na razini EU-a obuhvaćena je višedimenzionalna ljestvica sveučilišta koja će studentima pomoći u odabiru najprikladnijeg studijskog programa.

Od njegova pokretanja 1987., programom razmjene studenata Erasmus sufinancirano je tri milijuna razmjena. Komisija je sada predložila novi program – „Erasmus za sve“. Njime će se omogućiti da 5 milijuna ljudi dobije nepovratna sredstva Europske unije za studij, izobrazbu ili volontiranje u inozemstvu u razdoblju između 2014. i 2020., što je gotovo dvostruko više od trenutačnog broja. Uz to će postojati i program kreditnih jamstava za studente koji pohađaju cijeloviti magistarski studij u drugoj članici EU-a.

### SMANJITI BROJ OSOBA KOJE PRERANO NAPUŠTAJU ŠKOLOVANJE NA MANJE OD 10 %



Udio osoba između 18 i 34 godine koje nisu završile srednjoškolsko obrazovanje i koje nisu uključene u programe obrazovanja i izobrazbe.



Mobilnost ljudi radi studija ili posla u drugim zemljama EU-a potiče rast gospodarstva.

Razvijene su i mnoge konkretne inicijative kojima se mladima omogućuje pristup slobodnim radnim mjestima, dok se kampanjama podizanja svijesti žele potaknuti mala i srednja poduzeća na zapošljavanje mladih, kao i kontakt između mladih i poslovnog svijeta. Komisija je uz to predložila da države članice i EU trebaju bolje iskoristiti Europski socijalni fond (ESF) za suzbijanje nezaposlenosti među mladima. To će se ponajprije omogućiti podržavanjem prijelaza iz škole na posao i mobilnosti mladih na tržištu rada.

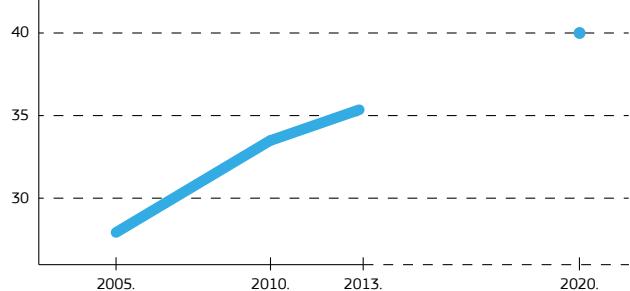
### U praksi: Tvoj prvi EURES posao

Cilj je programa „Tvoj prvi EURES posao“ pomoći ljudima da nađu slobodna radna mjesta diljem EU-a. Utemeljen je na podršci nacionalnih zavoda za zapošljavanje (u vidu informacija, potrage za poslom, zapošljavanja i financiranja), bilo da je riječ o mladima koji traže zaposlenje ili o poduzećima zainteresiranim za zapošljavanje ljudi iz inozemstva. Tražiteljima zaposlenja pomaže se u pronalaženju zaposlenja koje je u skladu s njihovim željama i sposobnostima, kao i financiranjem troškova putovanja na razgovor za posao ili selidbe u inozemstvo radi novog zaposlenja. Poslodavci, s druge strane, primaju potporu za zapošljavanje, dok mala i srednja poduzeća mogu dobiti potpore za financiranje dijela troškova osposobljavanja novozaposlenih radnika i njihova uključivanja u novu radnu sredinu.

## Europa 2020. i suzbijanje siromaštva i socijalne isključenosti

U Europskoj uniji 80 milijuna ljudi na rubu je siromaštva, među njima 20 milijuna djece i 8 % zaposlenog stanovništva. Europskom platformom protiv siromaštva i socijalne isključenosti utvrđene su mjere za smanjenje broja siromašnih i socijalno isključenih za najmanje 20 milijuna do 2020. Iako je suzbijanje siromaštva i socijalne isključenosti najvećim dijelom u nadležnosti nacionalnih vlada, EU može igrati ulogu koordinatora utvrđivanjem najbolje prakse i promicanjem uzajamnog učenja, uspostavljanjem pravila diljem EU-a i osiguravanjem finansijskih sredstava. Ključne mjere za postizanje navedenoga jesu bolji pristup radu, socijalna sigurnost, obrazovanje i osnovne usluge poput zdravstvene skrbi i stambenog zbrinjavanja. Ostalim ključnim mjerama obuhvaćeno je bolje korištenje finansijskih sredstava EU-a za potporu socijalnom uključivanju i borbi protiv diskriminacije, društvene inovacije za pronalaženje novih „pametnih“ rješenja i nova partnerstva između javnog i privatnog sektora.

### POBRINUTI SE DA NAJMANJE 40 % OSOBA IZMEĐU 30 I 34 GODINE STAROSTIIMA IMA USPJEŠNO ZAVRŠEN SVEUČILIŠNI STUDIJ



Udio osoba između 30 i 34 godine koje su uspješno završile sveučilišni studij ili njegov ekvivalent.

## Europa 2020. i inovacije

Cilj vodeće inicijative „Unija inovacija“ stvaranje je još boljih veza između istraživanja, inovacija i otvaranja radnih mesta, što je ključno za europski oporavak od trenutačne gospodarske krize. Svaki euro uložen u europska istraživanja dovodi do povećanja dodane vrijednosti za industriju u iznosu od 7 do 14 eura, dok se potrošnjom 3 % BDP-a Europske unije na istraživanje i razvoj do 2020. može otvoriti 3,7 milijuna radnih mesta te povećati godišnji BDP do 2025. za gotovo 800 milijardi eura.



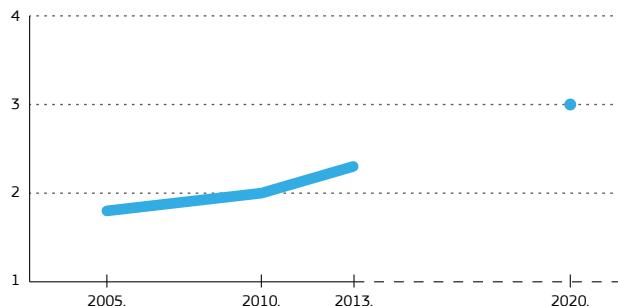
© iStockphoto.com

*Financijska sredstva EU-a poboljšavaju uvjete za istraživanje i inovacije.*

Godine 2012. dogovoren je patent unutar EU-a pomoću kojeg će tvrtke i ulagači uštedjeti 80 % troška patenta. Podnositelji zahtjeva za patent moći će dobiti jedinstveni europski patent, umjesto podnošenja pojedinačnih zahtjeva u svakoj članici EU-a. To će vrijediti za 25 članica koje su prihvatile prijedlog, u skladu s postupkom pojačane suradnje. Prije toga patentna se zaštita morala tražiti u svakoj članici EU-a i mogla je stajati do 36 000 eura. Nakon sporazuma o patentu, taj bi se trošak mogao dugoročno smanjiti čak na 680 eura.

Europska komisija i skupina Europske investicijske banke pokrenule su novi instrument za davanje jamstava kojima se inovativnim MSP-ima pomaže da dobiju financiranje od banaka. Očekuje se da će se njime do 2013. otvoriti još 6 milijardi eura u kreditima, uključujući do 1,2 milijarde eura za MSP-e i do 300 milijuna za istraživačku infrastrukturu.

#### ULAGATI 3 % BDP-a U ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ



#### U praksi: inovativna rješenja

Pilot-projekt „Aktivno i zdravo starenje”, pokrenut 2012., označio je početak niza europskih partnerstava za inovacije. Cilj je takvih partnerstava mobilizirati dionike diljem sektora inovacija oko sveobuhvatnog cilja (u ovom slučaju zdravog starenja) kako bi se ubrzao pronalazak inovativnih rješenja za društvene izazove. Pokrenuta su i druga inovacijska partnerstva, uključujući partnerstvo za učinkovito korištenje vode i ono posvećeno pametnim gradovima.

#### Digitalna Europa

Digitalni plan posvećen je ključnim aspektima modernog gospodarstva, poput pristupa brzom internetu i digitalnim sadržajima, kibernetičke sigurnosti, učinkovitijih administrativnih e-usluga i novih zdravstvenih usluga koje građanima olakšavaju život. Pritom se osigurava da svatko dobije vještine potrebne kako bi imao koristi od tehnološke revolucije. „Javno-privatno partnerstvo za internet budućnosti” program je EU-a za istraživanje i inovacije s ciljem unapređivanja europske konkurentnosti u novim internetskim tehnologijama i sustavima koji podržavaju pametne usluge i aplikacije. Tim će se partnerstvom pomoći i poduzećima i vladama da razviju nova internetska rješenja na temelju složenih mrežnih podataka u cilju još pametnije infrastrukture i poslovnih procesa.

*Digitalizacijom se može pridonijeti učinkovitijoj zdravstvenoj skrbi u Europi. Građani bi tako, primjerice, imali potpuni pristup svim podacima o sebi i mogućnost savjetovanja s liječnicima na daljinu.*



© iStockphoto.com

## U praksi: sigurniji internet

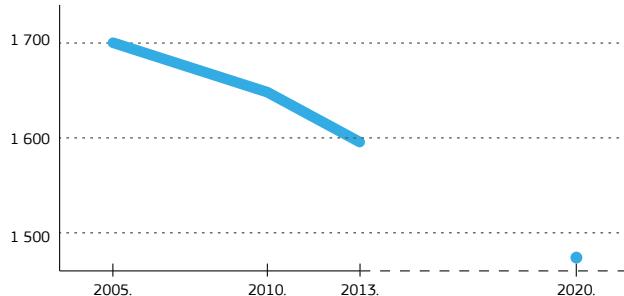
Još jedan cilj vodeće inicijative „Digitalna Europa“ jest učiniti internet sigurnijim za djecu. Time se sada bave vrhunske tehnološke i medijske tvrtke koje su se udružile radi stvaranja sigurnijeg interneta za djecu.

## Podrška učinkovitom korištenju resursa

Vodećom inicijativom „Učinkovita Europa u pogledu korištenja resursa“ u okviru strategije Europa 2020. naglašava se koliko je važan hitan prijelaz na učinkovito korištenje prirodnih resursa, čime bi se trebalo obuhvatiti potrošače i proizvođače na svim relevantnim područjima poput energije, prometa, klime, okoliša, poljoprivrede, ribarstva i regionalne politike.

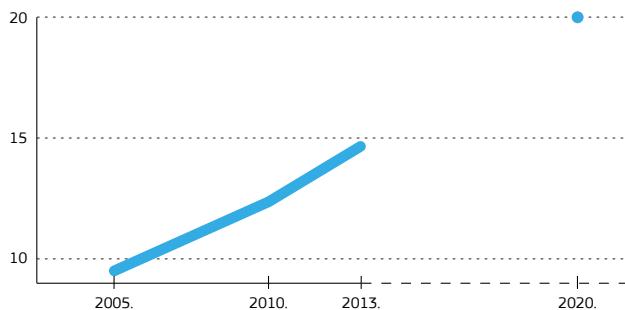
Europska komisija predstavila je prijedlog kojim bi se trebala revidirati zastarjela pravila o oporezivanju energetskih proizvoda u Europskoj uniji. Cilj je novog prijedloga pravila restrukturiranje načina oporezivanja energetskih proizvoda kako bi se uklonile postojeće neravnoteže i uzeli u obzir njihove emisije CO<sub>2</sub> i energetski sadržaj. Cilj je novih pravila i promicanje energetske učinkovitosti i potrošnja ekološki prihvatljivih proizvoda te izbjegavanje narušavanja tržišnog natjecanja na jedinstvenom tržištu.

### Povećati energetsku učinkovitost za 20 %



Primarna potrošnja energije u milijunima tona ekvivalenta nafte.

### Povećati udio energije iz obnovljivih izvora na 20 %



Udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije.

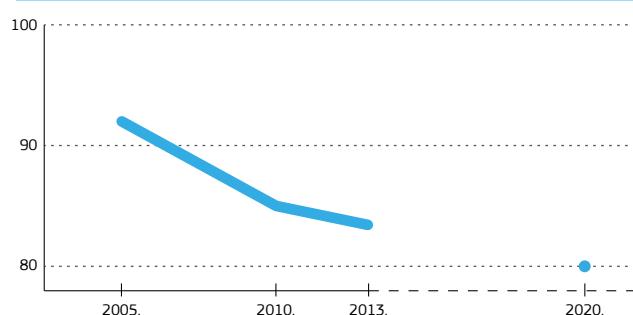
Do 2020. u Europi bi se 20 % energije trebalo dobivati iz obnovljivih izvora.



## Industrijska politika

Brži razvoj zajedničkih industrijskih normi, kojima će se omogućiti ušteda troškova i veća korist poduzetnicima i potrošačima, ključan je za konkurentnost Europe. Kako bi se to postiglo, Komisija je predložila niz zakonodavnih i nezakonodavnih mjera za brži razvoj većeg broja normi.

### Smanjiti emisiju stakleničkih plinova za 20 % u usporedbi s 1990.



Indeks emisija za 1990. = 100.

## Izgledi za budućnost

### Otvaranje radnih mjesta i sveobuhvatan rast

Praćenje strategije Europa 2020. odvija se u okviru europskog semestra. To uključuje praćenje sveukupnog makroekonomskog stanja, napretka u vezi s pet glavnih ciljeva na godišnjoj razini i napretka vezanog za sedam vodećih inicijativa.

Diljem EU-a već su poduzeti znatni napor i reforme su u tijeku u nekoliko zemalja. Međutim, dok je u pitanjima fiskalne konsolidacije postignut znatan napredak, reforme za poticanje rasta i dalje zaostaju u područjima poput poreznih i mirovinskih reformi te reformi tržišta rada i otvaranja sektora usluga i maloprodaje.

Kada se u potpunosti provede strategija Europa 2020., Europa će biti spremnija za omogućivanje pametnog, održivog i uključivog rasta: imat ćeemo Europu koja je u stanju osigurati nova radna mjesta i socijalnu uključenost, gdje ljudi mogu steći vještine koje su im

potrebne za optimalan razvoj; Europu koja zna kako iskoristiti mogućnosti koje pruža globalno gospodarstvo. Strategijom Europa 2020. također će se stvoriti okruženje za konkurentnije gospodarstvo uz učinkovito i ekološko gospodarenje resursima; Europu izgrađenu na temeljima održivog rasta.

Komisija je 5. ožujka 2014. donijela komunikaciju pod naslovom „Provjera napretka strategije Europa 2020. za pametan, održiv i uključiv rast“. Europsko vijeće održalo je 20. i 21. ožujka 2014. prvu raspravu o provedbi strategije Europa 2020. Komisija je pokrenula javno savjetovanje koje je trajalo od 5. svibnja 2014. do 31. listopada 2014., kojim su sve zainteresirane strane pozvane da iznesu svoja stajališta. Komisija će nakon savjetovanja iznijeti prijedloge za daljnji razvoj strategije početkom 2015. O reviziji strategije raspravlјat će se na predstojećem proljetnom sastanku Europskog vijeća u ožujku 2015..

## Saznajte više

- ▶ Internetska stranica Europske komisije sa svim informacijama o Europi 2020.:  
[http://ec.europa.eu/europe2020/index\\_hr.htm](http://ec.europa.eu/europe2020/index_hr.htm)

